

NEKROLÓG

In memoriam Fogarassy Csaba

PhD PhD Fogarassy Csaba egyetemi tanár, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézetének alapító igazgatója, az MTA Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottságának tagja, 2022. szeptember 28-án elhunyt. Alkotóereje teljében, ambícióktól fűtve készült az újabb és újabb feladatokra, de pályáját kettétörte egy tragikus autóbaleset. Fogarassy professzor úrtól Gyuricza Csabának, a MATE rektorának temetésén mondott megemlékezésével búcsúzik a Gazdálkodás Szerkesztőbizottsága.

Csabi, emlékszel, hétfőn megbeszéltük, hogy csütörtökön este az Egyetemi Napok nyitányának estéjén elmegyünk Kaposváron egy sörözőbe és sörfőzdébe. Már tavaly is szeretted volna megmutatni, de nem sikerült összehozni. Pár nappal azelőtt vetted át a professzori kinevezést, azt akartuk megünnepelni. Nagyon boldog voltál, hiszen együtt valljuk, hogy címetől, rangoktól, beosztásoktól függetlenül a legnagyobb dolog a szakmai életben, ha egyetemi tanár lehet valakiből – különösen az alma materben. Sokkolóan és dermesztően söpört végig rajtunk a hír a két héttel ezelőtti szerdán, amikor egy pillanat alatt tudatosult bennünk, hogy nem lesz csütörtök este, nem lesz sörözés, csak a könnyek, a kérdőjelek, a mérhetetlen fájdalom és a gyász.

Tartalmas és hosszú volt az út, amíg eljutottál a professzori kinevezésig. 1996-ban végeztünk a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen, azonnal felvételt nyertél a doktori képzésre. A Tessedik Úti Doktoranduszok Házában együtt alakítottuk, építettük a doktoranduszok közösségét, te rövidesen igazgató lettél, én pedig a helyettesed. Jó közösség volt,

közülünk többen ma már az egyetem vezető oktatóiként, professzoraiként dolgozunk. Doktori fokozatot is egyidejűleg szereztünk 2000-ben, te a multidiszciplináris agrártudományok területén. Ez a gondolkodás végigkíserte egész szakmai pályafutásod, mindig a tudományterületek közötti összefüggéseket vizsgáltad, érdeklődésed az agrár-, a műszaki, a gazdasági és a társadalomtudományok határterületeit feszegette. Nem is elégedtél meg egy doktori fokozattal, 2014-ben ritka kivételként újabb tudományos fokozatot szereztél a gazdálkodás- és társadalomtudományok területén a fenntarthatóság és a játékelmélet összefüggéseinek vizsgálatával. Időnként mosolyogtunk azon a lelkesedésen, ahogyan a bűvös kocka és az agrárgazdasági folyamatok kapcsolódását értelmezted, de számos eredményed a tudományos közösséget is meggyőzte, nemzetközi publikációid jelentek meg ezen a területen. Egy óriás Rubik-kocka felállítását is megszervezték az egyetem központi épületében a szemináriumi épület feljárójánál, amit életműved memóriaként fogunk őrizni.

Oktatói-kutatói karrieredet a Szent István

Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Agrárgazdasági Tanszékén kezdted meg egyetemi tanársegédként. Végigjártad a ranglétrát, voltál adjunktus, majd docens egészen 2022-ig, néhány héttel ezelőtti professzori kinevezésedig. Szívügyed volt a klímaváltozás hatásainak vizsgálata, létrehozta a Klímagazdaságtani Elemző és Kutatóközpontot, amelynek igazgatója lettél. 2008-tól a Szent István Egyetem Egyetemi Klímatanácsának főtitkári teendőit láttad el. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem megalapítását követően 2021 februárjától a Fenntartható Fejlesztés és Gazdálkodás Intézet Agrárökológiai és Ökológiai Gazdálkodási Tanszékének egyetemi docense és tanszékvezetője voltál, majd munkád elismeréseként kutatási igazgatóhelyettesi kinevezést kaptál. 2021 nyarán három intézet vezetői feladatainak ellátásával bíztalak meg, majd az intézetek szervezeti átalakítását követően 2021. november 1-jétől egy új szervezeti egység, az Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet igazgatója lettél. Nem volt könnyű a feladatod az Intézet élén, de elkötelezett voltál azért, hogy Magyarország elsőszámú agrárgazdasági oktatási-tudományos műhelyét hozzuk létre.

Utolsó munkád a magyar és a lengyel agrárgazdaság összehasonlító elemzéséről szólt, lelkiismeretesen készültél rá, egyfajta vizsgamunkának tekintetted, néhány napnyi feladat volt még vele, amit munkatársaid fejeztek be. Szép anyag lett, elégedett lennél vele Te is.

A tudományos pályán kívül számos más területen is kiemelkedően tehetséges voltál. Csodálattal szeretted a művészetet, ezen belül a festészetet és az irodalmat. Saját versesköteteket büszkén dedikáltad, versbemutatókkal, festészeti kiállításokkal egybekötött rendezvények lelkesítettek és feltöltöttek. Rendszeresen sportoltál, közös szenvedélyünk volt a futás, volt, hogy folyosói rohanásunkban csak annyi időnk volt, hogy két mondatot váltunk, olyankor többször megbeszéltük, éppen milyen formában vagyunk, melyikünk kilométerátlaga a jobb. A tragikus szerda előtti hétvégén még Kaposváron lefutottad

a félmaratont, hétfőn büszkén újságoltad a hírt, hogy bár nem sikerült két órán belül, de a tisztes helytállás megvolt.

Ha Rólad beszélek, elkerülhetetlen, hogy szót ejtsek jószolgálati tevékenységedről. Az utóbbi 8-10 évben szabadidőd jelentős részét áldoztad a rászorulóknak támogatására. A Lions Clubok Magyarországi Szövetségében a kormányzói posztot is betöltötted. Hivatali időd nagy része a Covid időszakára esett, de rengeteg kezdeményezés fűződik így is a nevedhez, koncerteket, bálakat, kiállítókat szerveztél, vetőmagokat juttattál el gyermekotthonokhoz, a háború kirobbanása után szervezted a kárpátaljai magyar emberek segítségét. Egyetemi uszodánk felavatása után nem sokkal jótékonyági versenyt szerveztünk, aminek szintén kezdeményezője voltál.

Ezeket a feladatokat önzetlenül, szinte hobbiként végezted, ezzel kapcsolatban így vallottál magadról egy alkalommal: „segíteni az embereken anyai örökségem és ennek érdekében az ország keleti végétől nyugati sarkáig sok-sok helyre elmegyek, hogy tegyek azokért, akik arra rászorulnak”.

Druszám, mert legtöbbször így hívtuk egymást, most búcsúzni kényszerülök. Búcsúzó fájó szívvel a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem valamennyi polgára, munkatársai, volt és jelenlegi diákjainak sokezeres tábora nevében. Láthatod, rengetegen eljöttek hozzád ma is. De búcsúzó Tőled barátként is, akivel az elmúlt 30 évben rengeteg közös élmény, emlék köt össze. De tudod, nem is a búcsúzás fáj a legjobban, hanem az az űr, ami velünk marad utánad. Szabó Magda, aki egyik kedvenc író volt azt mondta, hogy csak azok halnak meg, akik egész életükben nem csináltak semmit. Aki tett valamit, nem magáért, hanem másokért, mindenkiért, az megmarad.

Csabi, ennyi vigasz maradt nekünk! Ég veled Barátom!

Prof. Dr. Gyuricza Csaba
rektor
Magyar Agrár- és
Élettudományi Egyetem